(מז) לְפִי מִדּוֹתֵיהֶם: **יד** [ר]אֵיזֶה הוּא כַּרְמְלִית, מָקוֹם שֶׁאֵין הָלּוּךְ לָרַבִּים, (מח) * [ש]כְּגוֹן יָם (מט) וּבִקְעָה וְאַצְטְנָנִית וְאַצְטַבָּא (פרוש אֲצְטְנָנִית, מָקוֹם שֶׁלִּפְנֵי הַחֲנֻיּוֹת שֶׁיּוֹשְׁבִים שָׁם הַסּוֹחֲרִים. וְאַצְטַבָּא הוּא מָקוֹם שֶׁמַּנִּיחִין עָלָיו פִּרְקְמַטְיָא) (יג) (נ) שֶׁלִּפְנֵי הָעֲמוּדִים בִּרְשׁוּת הָרַבִּים, (נא) וְהִיא [ח]רְחָבָה (נב) אַרְבָּעָה וְגָבוֹהַּ מִשְּׁלֹשָׁה (נג) וְעַד עֲשָׂרָה. [א]וְקָרֶן זָוִית הַסְּמוּכָה לִרְשׁוּת הָרַבִּים, (נד) (וּכְגוֹן מְבוֹאוֹת שֶׁיֵּשׁ לָהֶן שָׁלֹשׁ מְחִיצוֹת (נה) וְאֵין לָהֶם לֶחִי אוֹ קוֹרָה בְּרֹבִיעִית) (טור), [ב]וּרְשׁוּת הָרַבִּים (נו) שֶׁהִיא מִקְרָה, [ג]וְתֵל (נז) שֶׁיֵּשׁ בּוֹ אַרְבָּעָה עַל אַרְבָּעָה (נח) וְאֵינוֹ גָּבוֹהַּ עֲשָׂרָה, וְכֵן חָרִיץ שֶׁהוּא אַרְבָּעָה עַל אַרְבָּעָה וְאֵינוֹ עָמֹק עֲשָׂרָה: **טו** * [ד]בַּיִת שֶׁאֵין תּוֹכוֹ עֲשָׂרָה וְקֵרוּיוֹ מַשְׁלִימוֹ לַעֲשָׂרָה, (נט) * וְיֵשׁ בּוֹ אַרְבָּעָה עַל אַרְבָּעָה, (ס) * תּוֹכוֹ כַּרְמְלִית (סא) וְעַל גַּבּוֹ רְשׁוּת הַיָּחִיד. (סב) [ה]וְאִם חוֹקֵק בּוֹ אַרְבָּעָה עַל אַרְבָּעָה, (סג) אֲפִלּוּ בָּאֳמְצַע (יג) רָחוֹק

ר הָרַ"ן שָׁם (שבת ב: ד"ה תנו). ש בְּרֵישָׁא שָׁם ד' (ע"א). ת בְּפֵרוּשׁ רַשִׁ"י (ד"ה חייב). א שָׁם בְּגָמָרָא, וּפֵרוּשׁ רַשִׁ"י: קֶרֶן זָוִית שֶׁנִּפְגָּם בּוֹ בַּיִת לְתוֹכוֹ וְהִנִּיחַ מִקְצָתוֹ לִרְשׁוּת הָרַבִּים. וְהַפֵּרוּשׁ שֶׁכָּתוּב בְּשׁוּר וְהֶבְיאוּ הָרַב רַמַ"א, הוּא דַּעַת הָרַמְבַּ"ם בְּפֶרֶק י"ד (ה"י), וּכְבָר כָּתַב הָרַב הַמַּגִּיד שֶׁיֵּשׁ חוֹלְקִין עָלָיו. ב שָׁם (ומב"ם פ"י ה"י). ג הָרַמְבַּ"ם בְּפֶרֶק י"ד (ה"ד). ד שָׁם בְּגָמָרָא (שבת ז:). ה שָׁם.

בַּאֵר הֵיטֵב

יד (יב) **שְׁלָפָנַי.** אֲבָל בֵּין הָעַמּוּדִים אֲפִלּוּ אֵין רְחָבִים שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה וְשָׁלִישׁ, כֵּיוָן שֶׁרוֹבֵי בּוֹקְעִים בֶּהֶן הֵם טְפָלִים לִרְשׁוּת הָרַבִּים, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּמִבוֹי שֶׁכָּתַב בְּסָעִיף ט'. מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק יב) עַיֵּן שָׁם: **טו** (יג) **רָחוֹק.** עַיֵּן מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק יג) שֶׁהֶעֱלָה דְּאִם אֵין גָּבוֹהַּ עֲשָׂרָה עִם הַקֵּרוּי, בְּצֵינִן שֶׁיִּהְיֶה הַחֵקֶק סָמוּךְ לְפֹתַח פְּחוֹת מִשְּׁלֹשָׁה טְפָחִים, עַיֵּן שָׁם:

בַּאוּר הֲלָכָה

דְּסָעִיף ח' [וְהָרַשְׁבָּ"א בְּחִדּוּשָׁיו (שם) וְהַמְּאִירִי בְּשַׁבָּת דַּף ו']. **וְכֵן בְּחִדּוּשֵׁי הָרַמְבַּ"ן** בְּלִקּוּטָיו עַל עֲרוּבִין מְשַׁמַע גַּם כֵּן דְּמִפְּרָשׁ הַבְּרַיְיתָא דְּיֵתֵר עַל כֵּן אָמַר רַבִּי יְהוּדָה', **בִּרְשׁוּת הָרַבִּים שְׁרָחָב שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה אַמָּה, אִם כֵּן אֵין לָנוּ מְקוֹר לְהַאי דִּינָא. וּמִכָּל מָקוֹם הַאי יֵשׁ אוֹמְרִים, לְאוֹ דַּעַת יְחִידָאָה הִיא, דְּהִרְא"ש וְעוֹד כַּמָּה רִאשׁוֹנִים הֶעְתִּיקוּהוּ:**

יד * כְּגוֹן יָם. עַיֵּן מִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס"ק מח). **וְעַיֵּן מָגֵן אַבְרָהָם** סָעִיף קָטָן י"ד **שֶׁהֵבִיא בְּשֵׁם רַבִּי אֶלְעָזָר מִפָּץ דְּאִם יֵשׁ בְּתוֹךְ הַיָּם גֻּמָּא עֲמֻקָּה עֲשָׂרָה טְפָחִים, הֲרֵי רְשׁוּת הַיָּחִיד, וְהַמַּחְמִירִין רְחוֹקוֹת הֵימֶנּוּ יְרִיאָה דְּאֵין דָּבָר זֶה בָּרוּר לְכֻלָּן]. וְסִיּם הַמָּגֵן אַבְרָהָם דְּמִכָּל מָקוֹם מִדְּבָרֵינוּ יֵשׁ עַל זֶה דִּין כַּרְמְלִית כְּקַרְפַּף שֶׁלֹּא הֻקַּף לְדִירָה. וְעַיֵּן בְּפֶרִי מְגַדִּים יוֹרֶה דֵּעָה (סִימָן צ"ו) שֶׁהֵאֲרִיךְ בָּזֶה וְעַיֵּן שָׁם:**

טו * בַּיִת שֶׁאֵין תּוֹכוֹ וְכוּ'. הוּא מִימְרָא מִפְּרָשַׁת, וְהָבִיתִיקוּ הָרִי"ף (שבת ב:) וְהָרֹא"ש (שבת פ"א סי' יא), וּתְמִיהָה עַל הָרַמְבַּ"ם שֶׁהִשְׁמִיטוֹ מֵהֲלָכוֹתָיו:

*** וְיֵשׁ בּוֹ אַרְבָּעָה עַל אַרְבָּעָה.** מִסּוֹף הַסָּעִיף דְּמִסַּיִם 'וְאִם חָקַק בּוֹ אַרְבָּעָה עַל אַרְבָּעָה' מְשַׁמַע דְּמִירֵי שֶׁהַבַּיִת רָחָב הַרְבֵּה, וְכֵן מוּכָח בַּגְּמָרָא דְּקָאָמַר בִּדְיֵן זֶה דְּתוֹכוֹ אֵין מִטַּלְטְלִין בּוֹ אֶלָּא בְּאַרְבַּע אַמּוֹת, אֶלָּא דִּלְהַאי דִּינָא דְּלַהֲנֵי עַל גַּבּוֹ רְשׁוּת הַיָּחִיד וְתוֹכוֹ כַּרְמְלִית, סְגֵי בְּשִׁשָּׁה בּוֹ אַרְבָּעָה עַל אַרְבָּעָה:

*** תּוֹכוֹ כַּרְמְלִית.** לְכְאוֹרָה פֵּרוּשׁוֹ דְּאִם הוֹצִיא מִזֶּה לִרְשׁוּת הָרַבִּים אֵינוֹ חַיָּב עוֹבְרִים עָלֶיהָ, הֲרֵי רְשׁוּת הָרַבִּים]. וּבְרַשְׁ"י דַּף ק' (ע"ב ד"ה הילוך וכו') מַשְׁמַע קְצָת דְּלֹא הֲרֵי רְשׁוּת הָרַבִּים אֶלָּא אִם כֵּן הָרַבֵּה בְּנֵי אָדָם בְּתוֹכָהּ. וְאִם הָרָקָק עֲשָׂרָה וּרְחָבָה אַרְבָּעָה טְפָחִים הֲרֵי כַּרְמְלִית, כְּמוֹ יָם [רַמְבַּ"ם פֶּרֶק י"ד (הכ"ד)]. וְעַיֵּן בְּפֶרִי מְגַדִּים (א"א ס"ק יא) דְּמִסְתַּפֵּק לוֹמַר דְּרַק לְחַמְרָא הֲרֵי כְּכַרְמְלִית שֶׁלֹּא לְהוֹצִיא מִתּוֹכָהּ לִרְשׁוּת הַיָּחִיד הוּא: [א]אֲבָל מִן הַתּוֹרָה (נג) רְשׁוּת הַיָּחִיד הוּא: (מט) **וּבִקְעָה.** מָקוֹם שָׁדוֹת שֶׁאֵין מֻקָּף מְחִיצוֹת: (נ) **שֶׁלִּפְנֵי הָעֲמוּדִים.** עַמּוּדִים הֵם הָעוֹמְדִים בִּרְשׁוּת הָרַבִּים וְתוֹלִין בָּהֶם הַתַּגָּרִים פְּרָקְמַטְיָא, וְאָצְלָם הָיוּ הָאַצְטַבָּאוֹת. וְהִנֵּה מִדְּבָרֵי הַמְחַבֵּר שֶׁלֹּא זָכַר דִּין דְּבָרִין הָעֲמוּדִים (נל) מְשַׁמַע דְּסִבְרָא לֵיהּ דְּבָרִים עֲצָמָן נִדּוֹן כִּרְשׁוּת הָרַבִּים כְּדַעַת הָרַמְבַּ"ם (שבת פי"ד ה"י). [ב]אֲבָל (סה) רֹב הַפּוֹסְקִים פָּסְקוּ, דְּגַם בֵּין הָעֲמוּדִים, אַף עַל גַּב דְּזִמְנִין דְּדָרְסֵי רַבִּים, כֵּיוָן שֶׁאֵין הַהֲלוּךְ נֹחַ כָּל כָּךְ, (ט) שֶׁהֵיוּ הָעֲמוּדִים הַרְבֵּה בְּאֹרֶךְ וְרֹחַב זֶה שֶׁלֹּא כְּנֶגֶד זֶה, כְּכַרְמְלִית דְּמֵיָא: (נא) **וְהִיא רְחָבָה וְכוּ'.** וְהוּא הַדִּין (מ) לְעִנְיַן אַצְטְנָנִית: (נב) **אַרְבָּעָה וְגָבוֹהַּ וְכוּ'.** דְּבֵאֲיָנָה (מם) רְחָבָה אַרְבָּעָה הִיא מָקוֹם פָּטוֹר, וְאִם אֵינָהּ גְּבוֹהָה שְׁלֹשָׁה הִיא רְשׁוּת הָרַבִּים, וְאִם גְּבוֹהָה עֲשָׂרָה הִיא רְשׁוּת הַיָּחִיד וְכַנַּ"ל בְּסָעִיף י': (נג) **וְעַד עֲשָׂרָה.** וּמֵירֵי (נמ) בְּשֶׁאֵין רַבִּים מְכִתְּפִין עָלֶיהָ, דְּאִי לָאו הָכִי, בְּתִשְׁעָה וְכֵן מִתְּשָׁעָה עַד עֲשָׂרָה לְדַעַת הַיֵּשׁ אוֹמְרִים הַנַּ"ל בְּסָעִיף י', הֲרֵי רְשׁוּת הָרַבִּים: (נד) **כְּגוֹן וְכוּ'.** וְיֵשׁ עוֹד (ס) פֵּרוּשׁ בְּרַשְׁ"י כְּגוֹן שֶׁהִכְנִיס הַבַּיִת לְתוֹכוֹ וְהִנִּיחַ מִקְרָקְעוֹ לִרְשׁוּת הָרַבִּים. אִי נָמֵי, בַּיִת שֶׁפָּנָיו עוֹמֵד כְּאַלְכְּסוֹן, שֶׁזָּוִית אֶחָד סְמוּכָה לִרְשׁוּת הָרַבִּים וְהַשֵּׁנִית מְשׁוּכָה מֵרְשׁוּת הָרַבִּים לִפְנִים, וְזָוִית הַבּוֹלֶטֶת מְעֻכֶּבֶת אֶת הָרַבִּים מִלְּכָנֵס לְהָדְיָא בְּתוֹךְ כְּנִיסָה שֶׁל זָוִית אַחֶרֶת: (נה) **וְאֵין לָהֶם לֶחִי וְכוּ'.** דְּאִי (סה) הָיָה לָחִי, הָיָה רְשׁוּת הַיָּחִיד גָּמוּר מִן הַתּוֹרָה לְעִנְיַן זְרִיקָה, שֶׁהַזּוֹרֵק מֵרְשׁוּת הָרַבִּים לְתוֹכָהּ חַיָּב, וְגַם שֶׁהָיָה מַהֵר לְטַלְטֵל בְּתוֹכָהּ כְּכָל רְשׁוּת הַיָּחִיד, דְּקָיְמָא לָן לֶחִי מְשׁוּם מְחִיצָה. וַאֲפִלּוּ אִי הָוֵי שָׁם רַק קוֹרָה דְּהָוֵי רַק מְשׁוּם הַכְּיָרָא, עַל כָּל פָּנִים לְכֻלֵּי עֲלְמָא רְשׁוּת הַיָּחִיד הוּא לְעִנְיַן טִלְטוּל לְטַלְטֵל בְּתוֹכָהּ כְּמוֹ בִּשְׁאָר רְשׁוּת הַיָּחִיד. (סה) וְכָל זֶה הוּא רַק לְדַעַת הָרַמְבַּ"ם, [ג]אֲבָל לִשְׁאָרֵי פּוֹסְקִים, עַל יְדֵי שָׁלֹשׁ מְחִיצוֹת נַעֲשָׂה רְשׁוּת הַיָּחִיד גָּמוּר מִן הַתּוֹרָה, וְהַזּוֹרֵק מֵרְשׁוּת הָרַבִּים לְתוֹכָהּ חַיָּב, אֶלָּא לְעִנְיַן טִלְטוּל אָסוּר מִדְּרַבָּנָן כְּכַרְמְלִית: (נו) **שֶׁהִוא מְקֻרֶה.** דְּאֵינוֹ דּוֹמֶה לִדְגָלֵי מִדְבָּר שֶׁלֹּא הָיָה מְקֻרֶה מִלְּמַעְלָה: (נז) **שֶׁיֵּשׁ בּוֹ אַרְבָּעָה עַל אַרְבָּעָה.** **טו** (נט) **וְיֵשׁ בּוֹ אַרְבָּעָה עַל** מָקוֹם פָּטוֹר כְּדִלְקַמַּיהּ בְּסָעִיף י"ט: (נח) **וְאֵינוֹ גָּבוֹהַּ עֲשָׂרָה.** וְאִם הָיָה בְּצִמְצוּם תִּשְׁעָה עַיֵּן לְעֵיל בְּסָעִיף י': **אַרְבָּעָה.** הֵינוּ בַּחֲלָלוֹ, דְּאִי (סג) אֵין בַּחֲלָלוֹ אַרְבָּעָה עַל אַרְבָּעָה, תּוֹ אֵין (סד) עַל תּוֹכוֹ שָׁם כַּרְמְלִית: (ס) **תּוֹכוֹ כַּרְמְלִית.** כֵּיוָן דְּמִבִּפְנִים (סה) אֵין הַמְּחִיצוֹת גְּבוֹהוֹת עֲשָׂרָה: (סא) **וְעַל גַּבּוֹ רְשׁוּת הַיָּחִיד.** כֵּיוָן שֶׁגְּבוֹהַּ שָׁם עֲשָׂרָה: (סב) **וְאִם חָקַק בּוֹ.** בְּקַרְקַע הַבַּיִת בְּעֹמֶק לְהַשְׁלִים שֶׁיִּהְיֶה גְּבֹהַּ עֲשָׂרָה: (סג) **אֲפִלּוּ בָּאֳמְצַע רָחוֹק וְכוּ'.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר אֲפִלּוּ רָחוֹק יוֹתֵר מִשְּׁלֹשָׁה טְפָחִים דְּלֵיכָּא לְמֵימַר דְּהוּא כְּלִבּוּד, אֲפִלּוּ הָכִי

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

בָּרִישׁ סָעִיף י': (מז) **לְפִי מִדּוֹתֵיהֶם.** בְּאַרְתִּי לְעֵיל בְּסָעִיף קָטָן י"א, עַיֵּן שָׁם: **יד** (מח) **כְּגוֹן יָם.** וְהוּא הַדִּין (נ) נָהָר. וְאַף עַל גַּב דְּמַיָּא לֹא מִבַּטְלֵי מְחִיצְתָּא כְּמוֹ שֶׁתַּבְנוּ בְּסָעִיף י"א, יֵשׁ לוֹמַר דְּכָל חָרִיץ שֶׁאֵינוֹ מְשֻׁפָּע כְּדֵי שֶׁיִּתְלַכֵּד גֹּבַהּ עֲשָׂרָה טְפָחִים מִתּוֹךְ אַרְבַּע אַמּוֹת, לֹא הֲרֵי רְשׁוּת הַיָּחִיד, וּמְצוּי הוּא שֶׁאָצַל שִׂפְתוֹ אֵינוֹ עָמֹק כָּל כָּךְ תַּכְרָ [כַּן כָּתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם (ס"ק יד)]. וּבַמְּאִירִי (שבת ק. ד"ה אמר) נִזְכַּר הַטַּעַם, (נמ) מִשּׁוּם דְּהַמְּחִיצוֹת רְחוֹקוֹת זוֹ מִזּוֹ מְאֹד אֵינָן מִצְטָרְפוֹת לַעֲשׂוֹת מַה שֶּׁבֵּינֵיהֶן רְשׁוּת הַיָּחִיד, וּלְפִי זֶה אֲפִלּוּ אִם אָצַל שִׂפְתוֹ הוּא עָמֹק, גַּם כֵּן אֵינוֹ רְשׁוּת הַיָּחִיד מִן הַתּוֹרָה מִטַּעַם זֶה. [וְנִרְאֶה, אַף עַל גַּב דְּשִׁתֵּי מְחִיצוֹת אֵינָם רְחוֹקוֹת זוֹ מִזּוֹ, כֵּיוָן דְּאִידָךְ הַשְּׁנַיִם הֵם רְחוֹקוֹת זוֹ מִזּוֹ כַּמָּה פַּרְסָאוֹת, אֵינָם מִצְטָרְפוֹת לְאַלּוֹ לְפִי דִּבְרֵי הַמָּגֵן אַבְרָהָם, מִדְּרַבָּנָן כַּרְמְלִית הֲרֵי בְּכָל עִנְיָן כְּמוֹ שָׁמוּכָח מִמָּנּוּ בְּסוֹף דְּבָרָיו. וְאִם הָיָה רָקָק מַיִם בִּרְשׁוּת הָרַבִּים וּרְשׁוּת הָרַבִּים מְהֻלָּכֶת בּוֹ, אִם אֵינָהּ עֲמֻקָּה עֲשָׂרָה טְפָחִים, אַף עַל פִּי שֶׁאֵינָהּ רְחָבָה אַרְבָּעָה טְפָחִים (נכ) וְעַל יְדֵי זֶה רֹב מְדַלְּגִין עָלֶיהָ וְאֵין מְהַלְּכִין בְּתוֹכָהּ, אַף עַל פִּי כֵן הֲרֵי רְשׁוּת הָרַבִּים. [וְהוּא הַדִּין אִם הָיָה דֶּרֶךְ מַגָּף עַל הָרָקָק וּבְנֵי אָדָם עוֹבְרִים עָלֶיהָ, הֲרֵי רְשׁוּת הָרַבִּים]. וּבְרַשְׁ"י דַּף ק' (ע"ב ד"ה הילוך וכו') מַשְׁמַע קְצָת דְּלֹא הֲרֵי רְשׁוּת הָרַבִּים אֶלָּא אִם כֵּן הָרַבֵּה בְּנֵי אָדָם בְּתוֹכָהּ. וְאִם הָרָקָק עֲשָׂרָה וּרְחָבָה אַרְבָּעָה טְפָחִים הֲרֵי כַּרְמְלִית, כְּמוֹ יָם [רַמְבַּ"ם פֶּרֶק י"ד (הכ"ד)]. וְעַיֵּן בְּפֶרִי מְגַדִּים (א"א ס"ק יא) דְּמִסְתַּפֵּק לוֹמַר דְּרַק לְחַמְרָא הֲרֵי כְּכַרְמְלִית שֶׁלֹּא לְהוֹצִיא מִתּוֹכָהּ לִרְשׁוּת הַיָּחִיד הוּא: [א]אֲבָל מִן הַתּוֹרָה (נג) רְשׁוּת הַיָּחִיד הוּא: (מט) **וּבִקְעָה.** מָקוֹם שָׁדוֹת שֶׁאֵין מֻקָּף מְחִיצוֹת: (נ) **שֶׁלִּפְנֵי הָעֲמוּדִים.** עַמּוּדִים הֵם הָעוֹמְדִים בִּרְשׁוּת הָרַבִּים וְתוֹלִין בָּהֶם הַתַּגָּרִים פְּרָקְמַטְיָא, וְאָצְלָם הָיוּ הָאַצְטַבָּאוֹת. וְהִנֵּה מִדְּבָרֵי הַמְחַבֵּר שֶׁלֹּא זָכַר דִּין דְּבָרִין הָעֲמוּדִים (נל) מְשַׁמַע דְּסִבְרָא לֵיהּ דְּבָרִים עֲצָמָן נִדּוֹן כִּרְשׁוּת הָרַבִּים כְּדַעַת הָרַמְבַּ"ם (שבת פי"ד ה"י). [ב]אֲבָל (סה) רֹב הַפּוֹסְקִים פָּסְקוּ, דְּגַם בֵּין הָעֲמוּדִים, אַף עַל גַּב דְּזִמְנִין דְּדָרְסֵי רַבִּים, כֵּיוָן שֶׁאֵין הַהֲלוּךְ נֹחַ כָּל כָּךְ, (ט) שֶׁהֵיוּ הָעֲמוּדִים הַרְבֵּה בְּאֹרֶךְ וְרֹחַב זֶה שֶׁלֹּא כְּנֶגֶד זֶה, כְּכַרְמְלִית דְּמֵיָא: (נא) **וְהִיא רְחָבָה וְכוּ'.** וְהוּא הַדִּין (מ) לְעִנְיַן אַצְטְנָנִית: (נב) **אַרְבָּעָה וְגָבוֹהַּ וְכוּ'.** דְּבֵאֲיָנָה (מם) רְחָבָה אַרְבָּעָה הִיא מָקוֹם פָּטוֹר, וְאִם אֵינָהּ גְּבוֹהָה שְׁלֹשָׁה הִיא רְשׁוּת הַיָּחִיד וְכַנַּ"ל בְּסָעִיף י', הֲרֵי רְשׁוּת הָרַבִּים: (נד) **כְּגוֹן וְכוּ'.** וְיֵשׁ עוֹד (ס) פֵּרוּשׁ בְּרַשְׁ"י כְּגוֹן שֶׁהִכְנִיס הַבַּיִת לְתוֹכוֹ וְהִנִּיחַ מִקְרָקְעוֹ לִרְשׁוּת הָרַבִּים. אִי נָמֵי, בַּיִת שֶׁפָּנָיו עוֹמֵד כְּאַלְכְּסוֹן, שֶׁזָּוִית אֶחָד סְמוּכָה לִרְשׁוּת הָרַבִּים וְהַשֵּׁנִית מְשׁוּכָה מֵרְשׁוּת הָרַבִּים לִפְנִים, וְזָוִית הַבּוֹלֶטֶת מְעֻכֶּבֶת אֶת הָרַבִּים מִלְּכָנֵס לְהָדְיָא בְּתוֹךְ כְּנִיסָה שֶׁל זָוִית אַחֶרֶת: (נה) **וְאֵין לָהֶם לֶחִי וְכוּ'.** דְּאִי (סה) הָיָה לָחִי, הָיָה רְשׁוּת הַיָּחִיד גָּמוּר מִן הַתּוֹרָה לְעִנְיַן זְרִיקָה, שֶׁהַזּוֹרֵק מֵרְשׁוּת הָרַבִּים לְתוֹכָהּ חַיָּב, וְגַם שֶׁהָיָה מַהֵר לְטַלְטֵל בְּתוֹכָהּ כְּכָל רְשׁוּת הַיָּחִיד, דְּקָיְמָא לָן לֶחִי מְשׁוּם מְחִיצָה. וַאֲפִלּוּ אִי הָוֵי שָׁם רַק קוֹרָה דְּהָוֵי רַק מְשׁוּם הַכְּיָרָא, עַל כָּל פָּנִים לְכֻלֵּי עֲלְמָא רְשׁוּת הַיָּחִיד הוּא לְעִנְיַן טִלְטוּל לְטַלְטֵל בְּתוֹכָהּ כְּמוֹ בִּשְׁאָר רְשׁוּת הַיָּחִיד. (סה) וְכָל זֶה הוּא רַק לְדַעַת הָרַמְבַּ"ם, [ג]אֲבָל לִשְׁאָרֵי פּוֹסְקִים, עַל יְדֵי שָׁלֹשׁ מְחִיצוֹת נַעֲשָׂה רְשׁוּת הַיָּחִיד גָּמוּר מִן הַתּוֹרָה, וְהַזּוֹרֵק מֵרְשׁוּת הָרַבִּים לְתוֹכָהּ חַיָּב, אֶלָּא לְעִנְיַן טִלְטוּל אָסוּר מִדְּרַבָּנָן כְּכַרְמְלִית: (נו) **שֶׁהִוא מְקֻרֶה.** דְּאֵינוֹ דּוֹמֶה לִדְגָלֵי מִדְבָּר שֶׁלֹּא הָיָה מְקֻרֶה מִלְּמַעְלָה: (נז) **שֶׁיֵּשׁ בּוֹ אַרְבָּעָה עַל אַרְבָּעָה.** **טו** (נט) **וְיֵשׁ בּוֹ אַרְבָּעָה עַל** מָקוֹם פָּטוֹר כְּדִלְקַמַּיהּ בְּסָעִיף י"ט: (נח) **וְאֵינוֹ גָּבוֹהַּ עֲשָׂרָה.** וְאִם הָיָה בְּצִמְצוּם תִּשְׁעָה עַיֵּן לְעֵיל בְּסָעִיף י': **אַרְבָּעָה.** הֵינוּ בַּחֲלָלוֹ, דְּאִי (סג) אֵין בַּחֲלָלוֹ אַרְבָּעָה עַל אַרְבָּעָה, תּוֹ אֵין (סד) עַל תּוֹכוֹ שָׁם כַּרְמְלִית: (ס) **תּוֹכוֹ כַּרְמְלִית.** כֵּיוָן דְּמִבִּפְנִים (סה) אֵין הַמְּחִיצוֹת גְּבוֹהוֹת עֲשָׂרָה: (סא) **וְעַל גַּבּוֹ רְשׁוּת הַיָּחִיד.** כֵּיוָן שֶׁגְּבוֹהַּ שָׁם עֲשָׂרָה: (סב) **וְאִם חָקַק בּוֹ.** בְּקַרְקַע הַבַּיִת בְּעֹמֶק לְהַשְׁלִים שֶׁיִּהְיֶה גְּבֹהַּ עֲשָׂרָה: (סג) **אֲפִלּוּ בָּאֳמְצַע רָחוֹק וְכוּ'.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר אֲפִלּוּ רָחוֹק יוֹתֵר מִשְּׁלֹשָׁה טְפָחִים דְּלֵיכָּא לְמֵימַר דְּהוּא כְּלִבּוּד, אֲפִלּוּ הָכִי

שַׁעַר הַצִּיּוּן

יד (נ) לְקַמָּן סָעִיף י"ח: (נמ) וְכֵן כָּתַב הָרִיטְבָ"א בְּעֵרוּבִין כ"ב (ע"ב ד"ה והא מקיף ליה) **בְּשֵׁם הָרַמְבַּ"ן.** (נע) מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק יד) **בְּשֵׁם הָרַמְבַּ"ם.** (נע) **וּבְמַאירִי מַשְׁמַע דְּמִן הַתּוֹרָה לֹא הֲרֵי רְשׁוּת הַיָּחִיד מְשׁוּם דְּבָאֳמַּם אֵין הַמְּחִיצוֹת נִקְרוֹת, עַיֵּן שָׁם:** (מז) כֵּן מַשְׁמַע סִבְרַת הַמָּגֵן אַבְרָהָם (ס"ק יב) שֶׁכָּתַב דִּכְרְשׁוּת הָרַבִּים דַּמְיָא: (מח) הָרַ"ן (ב:) וְהָרַשְׁבָּ"א (ומיהו) וְהָרֹא"ש (פ"א סי' ט) וְהַטּוּר וְרַבֵּנוּ יְרֻחָם (נתיב יב ח"ג), וְכֵן הַסְּכִים בְּמַאִירִי (שם ד"ה ומיהו) וְכָתַב שֶׁכֵּן הוּא סִבְרַת רֹב הַפּוֹסְקִים: (ט) גְּמָרָא (שבת ז.) וְרַשַׁ"י שָׁם (ד"ה לא מסתגר): (מ) בַּיִת יוֹסֵף: (מם) **בַּיִת יוֹסֵף. וּבְרַשְׁבָּ"א** (שם) **מִסְתַּפֵּק דְּאוּלַי הַמְּחִיצוֹת** (סה) רַשַׁ"י (שבת ז.). וּבְרַבֵּנוּ חֲנַנְאֵל (ז:) וְרַ"ן (ב: ד"ה אמר) אֵיתָא: כֵּיוָן דְּלֹא נִידּוֹן כְּמְחִיצָה שְׁלִישִׁית, הֲרֵי הוּא רַ"י גְּמוּרָה מִן הַתּוֹרָה, וְהַזּוֹרֵק מֵרַה"ר לְתוֹכָהּ חַיָּב. אֲבָל חֲכָמִים אֲסָרוּ לְטַלְטֵל בּוֹ יוֹתֵר מִד' אַמּוֹת, וְשֹׁלֵא לְהוֹצִיא וְלְהַכְנִיס מִתּוֹכוֹ לְהַרַ"י וְלֹא לְהַרַ"ר, כְּדִין הַכַּרְמְלִית. בְּמַה דְּבָרִים אֲמוּרִים כְּשֶׁמְּקוֹם הַמְּחִיצוֹת אַף אִם אֵין בָּהֶם ג' טְפָחִים, אֲבָל אִם הוּא פָּתוּחַ לְהַרַ"ר הַזּוֹרֵק לְתוֹכוֹ פָּטוּר, שֶׁאֵינוֹ כְּרַה"ר הַתּוֹרָה מִפְּנֵי שֶׁלִּפְעָמִים נִדְחָקִים רַבִּים לְתוֹכוֹ כְּשֵׁשׁ דּוּחַק רַב בְּרַה"ר.

לִיקוּמֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] וּבְשו"ע הָרַב (סְעִיפִים טו-טז) כָּתַב שֶׁאֲפִילּוּ עָמֹק עֶשְׂרָה מִתּוֹךְ הַיְלוֹן דְּ' אַמּוֹת אֵינוֹ רַה"י (מִדְּבָרֵי סוֹפְרִים) אֶלָּא כַּרְמְלִית. **ב]** וּבְשו"ע הָרַב (סכ"א) כָּתַב שֶׁבֵּין הָעֲמוּדִים אַף אִם אֵין בָּהֶם י"ג אַמּוֹת וּשְׁלִישׁ הוֵי רַה"ר, מִשּׁוּם שֶׁהֵם טְפָלִים לְרַה"ר הָרְחָבָה ט"ז אַמָּה עַיֵּ"שׁ. **ג]** וּבְשו"ע הָרַב (ס"ו) כָּתַב: וְכֵן מָקוֹם הַמּוּקָף ג' מְחִיצוֹת גְּמוּרוֹת אֶלָּא שֶׁפְּרוּץ וּפְתוּחַ לְגַמְרֵי בְּרוֹחַב רְבִיעִית, אוֹ אֲפִילּוּ אֵין בּוֹ אֶלָּא ב' מְחִיצוֹת

Mishna Brura Memukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

מִן הַכְּתָלִים, נַעֲשָׂה כְּלוּ רְשׁוּת הַיָּחִיד: **טז** (סד) * [ו]גַּג (סה) הַבּוֹלֵט עַל מְחִיצוֹת הַבַּיִת בְּעָנְיָן שֶׁאֵין מְחִיצוֹת הַבַּיִת נִכָּרוֹת לָעוֹמֵד עַל הַגַּג, הֲרֵי כַּרְמְלִית, (סו) וַאֲפִלּוּ הוּא גָּבוֹהַּ וְרָחָב הַרְבֵּה. * וְאִם (סז) חַלּוֹן פָּתוּחַ לוֹ מִן הַבַּיִת, הֲרֵי כִּרְשׁוּת הַיָּחִיד. (סח) [ז]וְכֵן זִיזִין הַבּוֹלְטִים מִן הַכֹּתֶל וְיֵשׁ בָּהֶם אַרְבָּעָה עַל אַרְבָּעָה, הֲרֵי כַּרְמְלִית [ח]אֲלָא אִם כֵּן חַלּוֹן הַבַּיִת (סט) פָּתוּחַ לָהֶם: **יז** (ע) * [ט]חוֹרֵי כַּרְמְלִית אֵינָם כְּכַרְמְלִית, [י]אֲלָא הֵם נִדּוֹנִים (עא) לְפִי גָּבְהָם וְרָחְבָּם: **יח** (עב) [כ]גָּדֵר כַּרְמְלִית, (עג) שֶׁלֹּא יְהֵא פְּחוֹת מֵאַרְבָּעָה עַל אַרְבָּעָה וְאֵינָהּ תּוֹפֶסֶת אֲלָא עַד עֲשָׂרָה, (עד) וּלְמַעְלָה מֵעֲשָׂרָה הֲרֵי מָקוֹם פָּטוּר. [ל]וְיָמִים וּנְחָלִים (עה) מַמָּיָא מָשְׁחִינַן, הִלְכָךְ הַנּוֹטֵל מֵהֶם מֵעַל פְּנֵי הַמַּיִם עַד עֲשָׂרָה בָּאֲוִיר, (עו) הֲרֵי כַּרְמְלִית. (עז) לְמַעְלָה מֵעֲשָׂרָה בָּאֲוִיר, הֲרֵי מָקוֹם פָּטוּר. הַגָּהּ: בּוֹר (עח) הָעוֹמֵד

ו עַרוּבִין צ״ב (ע״א).
ז הָרא״ש שָׁם (פ״ט סי׳ ב).
ח טוּר. ט עַרוּבִין פ״ז (ע״א). י טוּר וְהָרַב הַמַּגִּיד. כ שַׁבָּת ד׳ (ע״א). ל שָׁם ק׳ (ע״ב) וּכְרַב חִסְדָּא וְרַבָּה, הָרִי״ף (שבת לו:) וְרָא״ש (שבת פי״א סי׳ ב) וְרַמְבַּ״ם בְּפֶרֶק י״ד (ה״ח).

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

סַגִּי. וְהַטַּעַם דְּגַבֵּי שַׁבָּת עִקַּר הַקְּפֵדָא שֶׁיִּהֶא הֶרְשׁוּת שֶׁבְּתוֹכָהּ מִשְׁתַּמֶּרֶת עַל יְדֵי הַמְּחִיצוֹת הַמַּקִּיפִים אוֹתָהּ, וְכֵיוָן שֶׁהַכְּתָלִים מִבַּחוּץ גְּבוֹהִים עֲשָׂרָה טְפָחִים וּבְתוֹךְ הַגַּמָּא נַמִּי יֵשׁ גֹּבַהּ עֲשָׂרָה טְפָחִים עַד הַקַּרְקַע, מִקְרֵי הַגַּמָּא רְשׁוּת הַיָּחִיד גְּמוּרָה, וְשָׁאר צְדָדֵי הַחֲקָק שֶׁסְּבִיב הַגַּמָּא מִקְרֵי חוֹרֵי רְשׁוּת הַיָּחִיד, דִּכְרְשׁוּת הַיָּחִיד דָּמוּ כִּדְלִעֵיל בְּסָעִיף ד׳ [רא״ש]. וּמִדְּבָרָיו מִשְׁמַע דְּאִם לֹא הָיוּ הַכְּתָלִים גְּבוֹהִים עֲשָׂרָה טְפָחִים מִבַּחוּץ, אָז (סו) לֹא הָוֵי רְשׁוּת הַיָּחִיד אֶלָּא אִם כֵּן הַגַּמָּא סְמוּכָה תּוֹךְ שְׁלֹשָׁה טְפָחִים לַכֹּתֶל דְּאָמְרִינַן לְבוּד, וַהֲרֵי הִיא כְּגַבֵּהּ עֲשָׂרָה טְפָחִים [מָגֵן אַבְרָהָם] (ס״ק יג)]. [א]וּבְאֵלִיָּה רַבָּה (ס״ק כב) (סז) מִסְתַּפֵּק בָּזֶה: **טז** (סד) **גַּג וְכוּ׳.** כְּעֵין גַּג שָׁלְנוּ: (סה) **הַבּוֹלֵט וְכוּ׳.** הַטַּעַם, דְּמַה שֶּׁנַּעֲשָׂה הַגַּג רְשׁוּת הַיָּחִיד הַיְנוּ מִשּׁוּם דְּאָמְרִינַן גּוּד אַסֵּיק מְחִיצוֹת הַתַּחְתּוֹנוֹת לְמַעְלָה וְנִמְצָא הַבַּיִת מָקֹף לְמַעְלָה מֵאַרְבָּעָה צְדָדִין, וְזֶה לֹא שַׁיָּךְ אֶלָּא הֵיכָא שֶׁהַמְּחִיצוֹת נִכָּרוֹת לָעוֹמֵד עַל הַגַּג מַה שֶּׁאֵין כֵּן כְּשֶׁהַגַּג מְכַסֶּה עַל הַמְּחִיצוֹת לֹא שַׁיָּךְ גּוּד אַסֵּיק, וּמִמֵּילָא כֵּיוָן דְּאֵין לוֹ מְחִיצוֹת אֵינוֹ רְשׁוּת הַיָּחִיד וְאָסוּר לְטַלְטֵל עָלָיו כִּי אִם בְּתוֹךְ אַרְבַּע אַמּוֹת כִּשְׁאָר כַּרְמְלִית. (סו) **וַאֲפִלּוּ הוּא גָּבוֹהַּ וְכוּ׳.** וְהָא דְּאִיתָא לְקַמָּן בְּסָעִיף י״ח דְּאֵין כַּרְמְלִית תּוֹפֵס רַק עַד עֲשָׂרָה וּלְמַעְלָה מִזֶּה הֲוֵי מְקוֹם פָּטוּר, הַיְנוּ דְּוָקָא הֵיכָא שֶׁהַכַּרְמְלִית מַתְחֶלֶת מִמְּקוֹם הַנָּמוּךְ מִן הַקַּרְקַע, אָז אָמְרִינַן שֶׁאֵינוֹ תּוֹפֵס אֲוִירָהּ רַק עַד עֲשָׂרָה טְפָחִים, אֲבָל כְּאן דְּשָׁם כַּרְמְלִית עֲלֵיהּ מַחֲמַת שֶׁאֵין לָהּ מְחִיצוֹת כְּשֶׁאָר רְשׁוּת הַיָּחִיד, חָל עֲלֵיהּ שָׁם כַּרְמְלִית אַף שֶׁגָּבוֹהַּ יוֹתֵר מֵעֲשָׂרָה מִן הָאָרֶץ. [מֵיהוּ, זֶה פְּשִׁיטָא דְּעַל הַגַּג גּוּפָא אֵינוֹ תּוֹפֵס שָׁם כַּרְמְלִית עַל אֲוִירוֹ רַק עַד עֲשָׂרָה טְפָחִים כְּדִין בִּקְעָה]. וְעַיֵּן בְּאֵלִיָּה רַבָּה שֶׁמְּפַקְפֵּק עַל פְּסַק הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ, וְכֵן הַגְּרִ״א בְּבֵאוּרוֹ הֵבִיא (סמ) מִכַּמָּה רִאשׁוֹנִים דִּפְלִיגִי עַל דִּין זֶה וְסָבְרִי [ב]דִּכְכָל גַּוְנֵי אֵין שַׁיָּךְ שָׁם כַּרְמְלִית לְמַעְלָה מֵעֲשָׂרָה, וְכֵן לְעִנְיַן זִיזִין הַמְבֹאָר לְקַמָּיה, גַּם כֵּן דַּעְתָּם דִּכְכָל גַּוְנֵי אֵין עֲלֵיהֶם שָׁם כַּרְמְלִית כֵּיוָן שֶׁהוּא לְמַעְלָה מֵעֲשָׂרָה, וְהִסְכִּים לְדִינָא עִמָּהֶם: (סז) **חַלּוֹן פָּתוּחַ לוֹ.** לַגַּג, דְּאָפְשָׁר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ עַל הַגַּג דֶּרֶךְ שָׁם, לָכֵן נֶחְשָׁב כָּל הַגַּג כְּחוֹרֵי רְשׁוּת הַיָּחִיד: (סח) **וְכֵן זִיזִין וְכוּ׳.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר אַף שֶׁהֵם גְּבוֹהִים לְמַעְלָה מֵעֲשָׂרָה, כֵּיוָן שֶׁאֵין עֲלֵיהֶם מְחִיצוֹת סְבִיבָם דִּין כַּרְמְלִית עֲלֵיהֶם וְאָסוּר לְהַנִּיחַ מֵרְשׁוּת הָרַבִּים וְכֵן מֵרְשׁוּת הַיָּחִיד עֲלֵיהֶם: (סט) **פְּתוּחַ לָהֶם.** דְּאָז נֶחְשָׁבִים הַזִּיזִים כְּחוֹרֵי רְשׁוּת הַיָּחִיד: **יז** (ע) **חוֹרֵי כַּרְמְלִית.** הַיְנוּ חוֹרִים שֶׁכְּלַפֵּי כַּרְמְלִית, (פט) כְּגוֹן בַּיִת הַסָּמוּךְ לְבִקְעָה וְיֵשׁ בְּכָתְלָהּ חוֹרִין הַפְּתוּחִים לַבִּקְעָה. (ע) וּמֵירֵי שֶׁאֵינָם עוֹבְרִים מֵעֵבֶר לָעֵבֶר, דְּאִי לָאו הָכִי הָוֵי חוֹרֵי רְשׁוּת הַיָּחִיד וּכְדִלְעֵיל בְּסָעִיף קָטָן ט׳, עַיֵּן שָׁם בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה: (עא) **לְפִי גָּבְהָן וְרָחְבָּן.** הַיְנוּ (פמ) דְּאִם רְחָבִים אַרְבָּעָה עַל אַרְבָּעָה וְגָבְהָן מִשְּׁלֹשָׁה טְפָחִים וְעַד עֲשָׂרָה הֲרֵי כַּרְמְלִית, וְאִם לֹא, הֲרֵי מְקוֹם פָּטוּר, וַאֲפִלּוּ הֵן גְּבוֹהִין מִן הָאָרֶץ לְמַעְלָה מֵעֲשָׂרָה. וְכָל זֶה כְּשֶׁגָּבְהָן שְׁלֹשָׁה, אֲבָל בְּפָחוֹת מִשְּׁלֹשָׁה אַף שֶׁאֵין בּוֹ אַרְבָּעָה עַל אַרְבָּעָה יֵשׁ לָהֶם דִּין כַּרְמְלִית: (עג) **שֶׁלֹּא יְהֵא וְכוּ׳ וְאֵינָהּ תּוֹפֶסֶת וְכוּ׳.** דַּאֲקִילוּ בָּהּ (פנ) מִקְּלֵי רְשׁוּת הָרַבִּים וּמִקְּלֵי רְשׁוּת הַיָּחִיד, מִקְּלֵי רְשׁוּת הָרַבִּים, דְּאֵינָהּ תּוֹפֶסֶת אֶלָּא עַד עֲשָׂרָה טְפָחִים וּכְדִלְעֵיל בְּסָעִיף י״ב. [וְלֹא הָוֵי כִּרְשׁוּת הַיָּחִיד דְּעוֹלָה עַד לָרָקִיעַ כְּדִלְעֵיל בְּסָעִיף ה׳]. וּמִקְּלֵי רְשׁוּת הַיָּחִיד, דְּלֹא יְהֵא פְּחוֹת מֵאַרְבָּעָה טְפָחִים עַל אַרְבָּעָה טְפָחִים וּכְדִלְעֵיל בְּסָעִיף ב׳, דְּאִם הָעֲמוּד מַחֲזִיק פָּחוֹת מִזֶּה הָוֵי מְקוֹם פָּטוּר וּכְדִלְקַמָּיהּ בְּסָעִיף י״ט: (עד) **וּלְמַעְלָה מֵעֲשָׂרָה וְכוּ׳.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר שֶׁאִם הָעֲמוּד הָיָה רָחָב אַרְבָּעָה עַל אַרְבָּעָה וּפָחוֹת מֵעֲשָׂרָה בַּגֹּבַהּ, שֶׁיֵּשׁ עָלָיו דִּין כַּרְמְלִית, וְקָלַט (עג) מִן הָאֲוִיר שֶׁעָלָיו לְמַעְלָה מֵעֲשָׂרָה, מַהוּ לְהוֹצִיא לִרְשׁוּת הָרַבִּים אוֹ לִרְשׁוּת הַיָּחִיד, דַּהֲרֵי קָלַט מִמָּקוֹם פָּטוּר. וְכֵן אִם נָעַץ קָנֶה בְּרֹאשׁ הָעֲמוּד וְעַל יְדֵי זֶה נַעֲשָׂה גֹּבַהּ לְמַעְלָה מֵעֲשָׂרָה, (עד) הֲרֵי נַמִּי מִקּוֹם פָּטוּר, וּמַהוּ לִקַּח מֵרְשׁוּת הָרַבִּים וּמֵרְשׁוּת הַיָּחִיד וּלְהַנִּיחַ עָלָיו: (עה) **מַמָּיָא מָשְׁחִינַן.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר שֶׁאֵין מוֹדְדִין הָעֲשָׂרָה טְפָחִים מִקַּרְקַעִית הַיָּם, אֶלָּא מִשְּׁפַת הַמַּיִם וּלְמַעְלָה: (עו) **הֲרֵי כַּרְמְלִית.** וְאָסוּר לְטַלְטֵל שָׁם אַרְבַּע אַמּוֹת, וְכֵן לְהוֹצִיאָן מִשָּׁם לִרְשׁוּת הַיָּחִיד וְלִרְשׁוּת הָרַבִּים: (עז) **לְמַעְלָה מֵעֲשָׂרָה וְכוּ׳.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר שֶׁאִם רוֹצֶה לְטַלְטֵל הַמַּיִם שָׁנָטַל מֵעַל פְּנֵי הַמַּיִם וּלְהוֹלִיכוֹ אַרְבַּע אַמּוֹת בָּאֲוִיר לְמַעְלָה מֵעֲשָׂרָה, מָתָר, דַּהֲרֵי הוּא מוּלִיךְ בְּמָקוֹם פָּטוּר: (עח) **הָעוֹמֵד בְּכַרְמְלִית.** דְּאִלּוּ הָיָה עוֹמֵד בִּרְשׁוּת הָרַבִּים הָיָה נֶחְשָׁב מָקוֹם

בֵּאוּר הַלָּכָה

אֲבָל בָּאֱמֶת מִסְתַּפְקָנָא אוּלַי מִן הַתּוֹרָה רְשׁוּת הַיָּחִיד הוּא, אֶלָּא דְּרַבָּנָן גָּזְרוּ דִּלְהֲוֵי כַּרְמְלִית לְחַמְרָא שְׁלֹא יְטַלְטְלוּ בּוֹ אֶלָּא בְּאַרְבַּע אַמּוֹת אֲפִלּוּ רָחָב הַרְבֵּה, וּכְמוֹ שְׁמְּסִים הַגְּמָרָא, [וּקְצָת אִסְמְכְתָּא לָזֶה מִדְּלָא קָאָמַר הַגְּמָרָא בְּקִצּוּר 'תּוֹכוֹ כַּרְמְלִית וְעַל גַּבּוֹ רְשׁוּת הַיָּחִיד']. **וּמַה דְּכָתַב הַמְחַבֵּר 'תּוֹכוֹ כַּרְמְלִית', הַיְנוּ דְּאָסוּר לְהוֹצִיא דֶּרֶךְ אַרְבַּת הַגַּג לְמַעְלָה עַל הַגַּג אוֹ לִרְשׁוּת הַיָּחִיד שֶׁהֲיָה סָמוּךְ לוֹ:**

טז * גַּג הַבּוֹלֵט וְכוּ׳. הַנָּה הַמָּגֵן אַבְרָהָם בְּסִימָן שע״ד סָעִיף קָטָן ה׳ **הֵבִיא דַּעַת הַתּוֹסְפוֹת דְּדַוְקָא בְּשֶׁבּוֹלֵט הַגַּג לְחוּץ כְּשִׁעוּר אַרְבָּעָה טְפָחִים** דְּאָז יֵשׁ עַל אוֹתוֹ הַשֶּׁטַח שָׁם כַּרְמְלִית, וּמִמֵּילָא אָסוּר בְּטִלְטוּל כָּל הַגַּג מִשּׁוּם דְּנִפְרָץ בְּמִלּוֹאוֹ לִמְקוֹם הָאִסּוּר, **אֲבָל בִּפְחוֹת מֵאַרְבָּעָה טְפָחִים מָתָר עַל הַבְּלִיטָה וְכָל שֶׁכֵּן בְּכָל הַגַּג,** [וְהֵבִיא שָׁם שֶׁכֵּן הוּא גַּם כֵּן דַּעַת הָרא״ש, וּבֶאֱמֶת בְּרא״ש לֹא מְשֻׁמָּע כֵּן, וּכְבָר הִשִּׂיגוֹ בָּזֶה הַבַּיִת מֵאִיר וְכֵן בִּנְתִיב חַיִּים], **אֲבָל מִסְתִּימַת הַפּוֹסְקִים מְשֻׁמָּע דְּאֲפִלּוּ בּוֹלֵט הַגַּג מְשֻׁהוּ לְחוּץ לְכַתְּלֵי אָסוּר כָּל הַגַּג בְּטִלְטוּל,** מְשׁוּם דְּכֵיוָן שֶׁלְּמַעְלָה עַל הַגַּג אֵין הַמְּחִיצוֹת נִכָּרוֹת אֵינוֹ רְשׁוּת הַיָּחִיד [פְּרִי מְגַדִּים]. **אָכֵן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה** (ס״ק סו) **הֵבַאתִי דַּעַת הַגְּרִ״א וְאַלְיָה רַבָּה דְּמִתִּירִין בְּכָל גַּוְנֵי,** [ב]**אִם כֵּן עַל כָּל פָּנִים בְּאֵין הַבְּלִיטָה רִחַב אַרְבָּעָה טְפָחִים בְּוַדַּאי יֵשׁ לְסָמְכוֹ לְהַקֵּל בְּטִלְטוּל:**

*** וְאִם חַלּוֹן פָּתוּחַ וְכוּ׳.** בְּרא״ש (פ״ט סי׳ יב) אִיתָא **כְּשֶׁהַחַלּוֹן מַחֲזִיק אַרְבָּעָה עַל אַרְבָּעָה,** וְכֵן כָּתַב הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ בְּסִימָן שע״ד (סעיף ד):

יז * חוֹרֵי כַּרְמְלִית אֵינָם כְּכַרְמְלִית. וַאֲפִלּוּ לְמַה שֶּׁפָּסַק בְּהַגָּ״ה בְּסָעִיף י״ח דְּאֵין מָקוֹם פָּטוּר בְּכַרְמְלִית מִשּׁוּם דְּמָצָא מִין אֶת מִינוֹ, יֵשׁ לְחַלֵּק, דְּשָׁם הַמָּקוֹם פָּטוּר הוּא בְּאֶמְצַע הַכַּרְמְלִית וְהַכַּרְמְלִית מַקִּיפוֹ בְּכָל צַד, מַה שֶּׁאֵין כֵּן הָכָא. וְכֵן כָּתַב הַגְּרִ״ז (קו״א סק״ג), עַיֵּן שָׁם:

[ו]לְפִי זֶה עַל כָּרְחֵךְ שְׁחִזּר בּוֹ מֵהַהוּא דְּהָכָא]: **יז** (פמ) וְאַף שֶׁרש״י בְּעַרוּבִין פ״ז ע״ב (ד״ה בסמוכה) פֵּרֵשׁ הַסָּמוּךְ לְקַרְפַּף, הַיְנוּ הָךְ: (ע) רַשְׁבָּ״א (עבוה״ק ג א מא), וְהוּבְאָה בְּבֵית יוֹסֵף בְּרֵישׁ הַסִּימָן: (פמ) כֵּן מַשְׁמַע בַּפּוֹסְקִים: **יח** (עב) גְּמָרָא (שבת ז.): (עג) רַשׁ״י (שבת ז. ד״ה דעד): (עד) וְלֹא הָוֵי כִּרְשׁוּת הַיָּחִיד דְּקָנֶה לָן דְּאִם נָעַץ קָנֶה עַל גַּבֵּי עִמּוּד שֶׁגָּבוֹהַּ עֲשָׂרָה יֵשׁ עָלָיהּ דִּין רְשׁוּת הַיָּחִיד עַד לְרָקִיעַ כִּדְלִעֵיל בְּסָעִיף קָטָן

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] וּבשו״ע הרב (סכ״ב) פסק כמ״א. **ב]** וּבשו״ע הרב (סכ״ג) פסק כשו״ע. **ג]** וכן פסק בשו״ע הרב (סכ״ג): גג הבולט על מחיצות הבית וכו׳ אין אומרים בהם גוד אסיק ולכן על גבי הגג אינו רה״י וכו׳ ויש מי שאומר שגג הבולט אינו ככרמלית אא״כ בולט ד׳ טפחים לתוך רה״ר או כרמלית וכו׳ ויש לסמוך על דבריו להקל בדברי סופרים [ולא הביא צד זה דאין נחשב כרמלית כיון שגבוה י׳ מן הארץ אלא שמודדין י׳ מקרקע הכרמלית].